

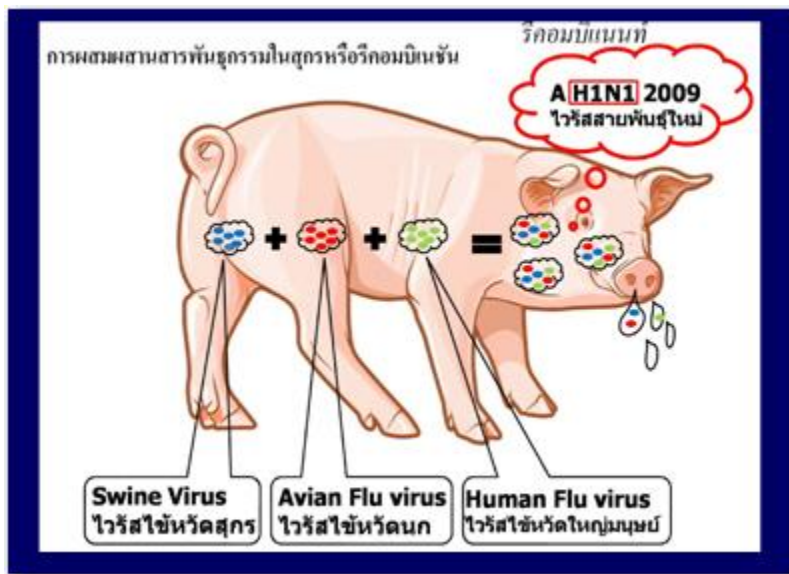
ข่าวล่ำมาเร็ว ไข้หวัดใหญ่ ไอโอวา โดย ศ.เกียรติคุณ น.พ.ประเสริฐ ทองเจริญ

ที่มา <http://www.thaiviro.org/site/>

วารสารทางการแพทย์ที่ถือว่าเป็นวารสารชั้นนำฉบับหนึ่งของโลกได้ตีพิมพ์รายงาน “ออนไลน์” เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ผ่านมานี้ถึงรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๑๑ รายในสหรัฐที่เป็นสายพันธุ์ลูกผสมที่มีสารพันธุกรรมของไวรัส ๓ ชนิด (triple reassortant virus กล่าวคือมีสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ของสุกร ของมนุษย์ และของสัตว์ปีก – swine virus, human virus & avian virus) เป็นไวรัสที่มีการตั้งชื่อตามระบบมาตรฐานว่า S-OtrH3N2 (S-O ย่อมาจาก swine origin, tr ย่อมาจาก triple ซึ่งแปลว่า ๓, H3N2 เป็นชื่อของไวรัสไข้หวัดใหญ่ A รหัส H3N2) ผู้ป่วยที่นำมารายงานมีอยู่ ๑๐ ราย อายุถัวเฉลี่ย ๑๐ ปี (อายุต่ำสุด ๑๐ เดือน ถึงอายุสูงสุด ๔๘ ปี) ๔ รายมีโรคประจำตัวอยู่เดิม ๙ รายมีประวัติสัมผัสกับสุกร คือ ๕ รายมีการสัมผัสโดยตรง อีก ๔ รายไม่ได้สัมผัสกับสุกรโดยตรงแต่ก็ได้ไปตรงบริเวณที่เคยมีสุกรอยู่ มีอยู่หนึ่งรายที่สงสัยว่าเป็นรายที่มีการติดจากคน-สู่-คน ระยะเวลาที่ป่วยหลังที่ได้รับเชื้อไปแล้ว (ระยะฟักตัวของโรค) กินเวลาระหว่าง ๓ ถึง ๙ วัน

อาการของผู้ป่วย ๑๐ รายที่รายงานก็คือ มีไข้ (ร้อยละ ๙๐) ไอทุกราย ปวดศีรษะ (ร้อยละ ๖๐) และท้องเดิน (ร้อยละ ๓๐) มีการตรวจนับปริมาณเม็ดเลือดสมบูรณ์อยู่เพียง ๔ ราย ซึ่งมีปริมาณเม็ดเลือดขาวต่ำอยู่ ๒ ราย เป็นเม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟไซต์ต่ำอยู่ ๑ ราย แพทย์ต้องรับไว้รักษาในโรงพยาบาล ๔ ราย ๒ รายต้องเจาะคอเพื่อใช้เครื่องช่วยหายใจ ได้รับการรักษาโดยใช้ยา โอเซลแทมิเวียร์หรือแทมิฟลู ๔ ราย ผู้ป่วยฟื้นหายจากโรค ทั้ง ๑๑ ราย

นับตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมาจนก่อนจะมีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ที่นำมารายงานนี้ พบว่ามีผู้ป่วยประปรายที่เกิดจากไวรัสลูกผสม ๓ ชนิดที่มีสารพันธุกรรมของไวรัสสุกร (triple-reassortant swine influenza) ที่เป็นไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1) เป็นผู้ป่วยในสหรัฐที่มีประวัติได้สัมผัสกับสุกร ผู้ป่วยทุกรายฟื้นหายจากโรค แต่ผู้ป่วยบางราย ก็มีอาการทางระบบหายใจส่วนล่างอย่างรุนแรงและมีอาการที่แปลกไปก็คือมีอาการท้องเดินด้วยและผู้ป่วยเป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์อยู่เดิม ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ มีผู้ป่วยในสหรัฐที่เกิดจากไวรัสลูกผสมผสมสายพันธุ์ใหม่ S-OtrH3N2 viruses ๑๐ ราย ทุกรายเพาะแยกได้ไวรัสที่มีสารพันธุกรรม M ของไวรัสไข้หวัดใหญ่ที่เพิ่งระบาดใหญ่ในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ (pH1N1 virus) ผู้ป่วยมีอาการหนัก ๔ รายจึงต้องรับไว้ในโรงพยาบาล นอกนั้นมีอาการอ่อนๆ และทุกรายฟื้นหายจากโรค

ผู้ป่วยในรัฐ

ไอโอวา

เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ศูนย์ป้องกันควบคุมโรคสหรัฐ หรือ ซีดีซี ได้ขึ้นสูตริยืนยันว่ามีผู้ป่วยที่เป็นไข้หวัด

ใหญ่ ๓ ราย ที่ป่วยจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่อันเป็นสายพันธุ์ลูกผสมที่มีต้นกำเนิดจากสุกร (swine-origin triple reassortant influenza A (H3N2) (S-OtrH3N2) virus) เป็นผู้ป่วยเด็กในเคาน์ตีสองแห่งของรัฐไอโอวา ไม่มีผู้ป่วยรายใดที่มีอาการรุนแรงจนต้องรับไว้รักษาในโรงพยาบาล ทุกรายฟื้นและหายจากโรค

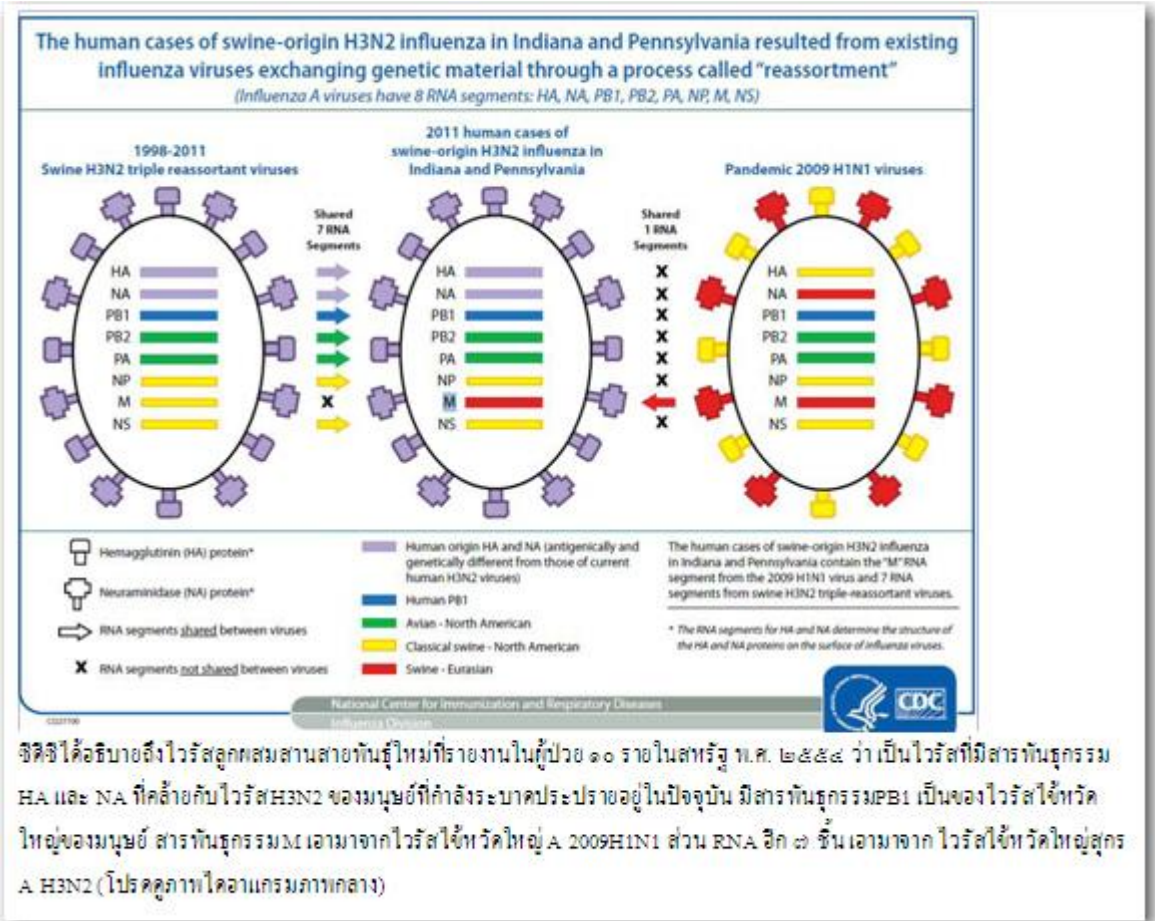
ผู้ป่วยรายที่ ๑

เมื่อสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ป่วยเป็นเด็กหญิงที่มีร่างกายสมบูรณ์ดีมาก่อนเจ็บปัจจุบันเป็นโรคที่มีอาการคล้ายโรคไข้หวัดใหญ่ (influenza-like illness - ILI)* ป่วยอยู่ ๓ วันจึงได้ไปพบแพทย์ซึ่งได้เก็บตัวอย่างตรวจจากระบบหายใจพบว่าเป็นไข้หวัดใหญ่โดยชุดตรวจรวดเร็วจึงส่งตัวอย่างต่อไปที่ห้องปฏิบัติการชันสูตรของรัฐเพื่อการตรวจวิเคราะห์หนึ่งวันก่อนล้มเจ็บ พี่ชายของเธอก็ป่วยด้วยโรค ILI แต่ไม่ได้รับการตรวจชันสูตรยืนยัน ได้ไปพบแพทย์และได้รับการรักษาด้วยยาโอเซลทามิเวีย และหายจากโรคระหว่างที่เธอป่วยอยู่ในวันที่ ๒ และวันที่ ๓ บิดาของเธอได้มาสัมผัสโรคกับเธอก็กัมป่วยอีก ๒ วันต่อมา บิดาของเธอก็ไม่ได้รับการตรวจชันสูตร ในครอบครัว ไม่มีผู้อื่นใดป่วยเป็นโรคระบบหายใจอีก ไม่มีสมาชิกของครอบครัวนี้รายใดได้ไปสัมผัสกับสุกร ในวันที่เธอล้มเจ็บ เธอได้ไปร่วมงานสังสรรค์ที่จัดขึ้นสำหรับเด็กๆมา

ผู้ป่วยรายที่ ๒ และรายที่ ๓

ผู้ป่วยรายที่ ๒ เป็นเด็กชายที่มีร่างกายสมบูรณ์ดีมาก่อนป่วยเป็นโรค ILI ๒ วันหลังวันที่รายที่หนึ่งป่วยวันแรก ผู้ป่วยรายที่ ๓ เป็นพี่น้องกับรายที่ ๒ เป็นเด็กชายที่มีร่างกายสมบูรณ์ดีเหมือนกัน ป่วยเป็นโรค ILI หนึ่งวันหลังรายที่ ๒ สองวันหลังที่รายที่ ๒ ป่วย ผู้ป่วยเด็กทั้งสองคนจึงได้ไปพบแพทย์ การทดสอบที่ใช้ชุดตรวจอย่างรวดเร็วก็ได้ผลบวกว่าเป็นไข้หวัดใหญ่ทั้ง ๒ ราย ไม่มีผู้ใดในครอบครัวของเด็กทั้งสองได้ไปสัมผัสกับสุกรมา และในครอบครัวนี้ก็ไม่มีการป่วยเป็นโรคระบบหายใจ เด็กทั้งสองก็ได้ไปร่วมงานสังสรรค์งานเดียวกันกับผู้ป่วยรายที่ ๑

ผู้ป่วยรายแรกและอีก ๒ รายหลัง พำนักอาศัยอยู่ต่างหมู่บ้านกัน (หมู่บ้านเว็บสเตอร์และแฮมิลตัน) เป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้ชิดกัน แต่ก็ไม่ได้ไปมาหาสู่กันCDC เพิ่งให้ข่าวเกี่ยวกับไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่เพาะแยกได้จากผู้ป่วยในสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ พบในรัฐ เวสต์ เวอร์จิเนียเป็นไวรัส A (H3N2) สายพันธุ์ใหม่ (novel virus) และที่พบในรัฐแมนนิโซตา เป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ novel A (H1N2) ผู้ป่วยแต่ละราย มีข้อมูลว่า ไม่มีรายใดที่มีประวัติสัมผัสกับสัตว์ และน่าจะมีการแพร่โรคจากคน-สู่-คนได้ในขอบเขตที่จำกัด หรือไม่ได้แพร่โรคไปสู่คนอื่นได้ง่ายนัก

มีรายงานผู้ป่วยที่เกิดจากไวรัส A (H3N2) แล้วทั้งสิ้น ๑๑ ราย เป็นผู้ป่วยเด็กเสีย ๑๐ ราย เมื่อทำการวิเคราะห์ปรากฏว่า เป็นไวรัสที่ novel H3N2 virus ที่สัมพันธ์ห่าง ๆ โกลจากไวรัสที่พบในธรรมชาติในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) ด้วยเหตุนี้เองผู้ใหญ่บางคนที่เคยติดเชื้อสายพันธุ์ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ มาแล้ว จึงน่าจะภูมิคุ้มกันอยู่บ้างแล้ว ไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่พบในเวสต์เวอร์จิเนียและมินนิโซตามีความไวต่อยา โอเซลแทมิเวีย (ชื่อการค้า-แทมฟลู) และ ซานามิเวีย (ชื่อการค้า-รีเล็นซา) หมายความว่ายาทั้งสองต้านไวรัสและใช้รักษาได้ เหตุที่พบไวรัสสายพันธุ์นี้ยังไม่สามารถจะอธิบายได้ น่าจะเป็นเพราะมีการเฝ้าระวังในการเพาะแยกเชื้อไวรัสจากผู้ป่วย ที่เข้มมากขึ้นก็เป็นได้ หรืออาจเป็นการอุบัติขึ้นใหม่อย่างแท้จริงก็ได้ ซีดีซีและแผนกอนามัยของรัฐหลายรัฐกำลังทำการสอบสวนเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่อย่างเข้มงวด